

Lars Kruth är en av dövrörelsens största pionjärer genom tiderna.

Lars Kruth föddes i Näs i Jämtland 1920 och blev döv vid 11 års ålder. Han fortsatte i sin gamla klass i ett år, utan att kunna delta i undervisningen, innan han kom till dövskolan i Härnösand. Efter grundskolan läste Lars på sin realexamen, samtidigt som han arbetade i skogen. Han arbetade även i jordbruk och var rättare innan han utbildade sig till möbelsnickare vid yrkesskolan för döva pojkar i Vänersborg.

Mellan 1940 och 1967 arbetade han som möbelsnickare och de sista åren var han samtidigt ordförande i SDR. 1967 anställdes han av förbundet som studiekonsulent. 1979 blev han förbundssekreterare och 1983 valdes han åter till ordförande. Fram till kongressen 1989 ingick han i SDR:s styrelse och han har ännu uppdrag i förbundet, bl a i pensionärsrådet.

1980 utnämndes Lars Kruth till hedersdoktor vid Stockholms universitet.

Få, eller ingen, har som Lars Kruth kämpat för dövas rätt till utbildning på sitt eget språk, teckenspråket.

KRUTHMEDALJEN

delas i samband med SDR:s kongress vart tredje år ut till en eller flera personer som gjort stora insatser för döva. Den första medaljen delades ut 1989 till Lars Kruth själv.

Sveriges Dövas Riksförbund
Box 300
793 27 Leksand

KRUTH- MEDALJEN

1992

KRUTHMEDALJ Nr 2

Brita Bergman började forska i teckenspråk år 1972 och första rapporten gällde tecknad svenska, vilket hon snabbt insåg inte var något språk alls. Då började hon forskning i dövas teckenspråk. Det unika med denna forskning är att hon hade och fortfarande har döva forskningsassistenter. Brita Bergman doktorerade i teckenspråk och blev docent. Idag är hon den förste professorn i teckenspråk i världen.

Brita Bergman har hela tiden arbetat ute på fältet för att informera om teckenspråkets betydelse för döva barn och vuxna. Att göra detta på 1970-talet var allt annat än lätt och det krävdes mod att göra det, men hennes forskning gav henne och hela dövrörelsen en stadig grund att stå på.

Hennes forskning blev också avgörande för riksdagens beslut att erkänna teckenspråket som ett självständigt språk och barns rätt till en tvåspråkig skola med teckenspråk som första språk.

Brita Bergman och Inger Ahlgrens arbete lade också grunden till DU Universitetet. (Dövas Universitet)

Viktigt är också att vi genom teckenspråkforskningen och riksdagsbeslutet 1981 och skolans reformarbete inom dövundervisningen kan bli vägledande för andra länders dövundervisning.

KRUTHMEDALJ Nr 3

Osvald Dahlgren började efter skolans slut 1927 sitt långa yrkesliv som typograf i Bonniers bokförlag.

Osvald Dahlgren blev tidigt toppidrottsman och deltog i Världsspelen för döva i London 1935. Fot- och fjällvandring, skidåkning och orientering är fortfarande hans passion.

I övre tonåren började Osvald Dahlgren sitt föreningsliv som sekreterare i IK Hephata.

Han avslutar föreningskarriären genom att dra sig tillbaka från sekreterartjänsten i Stockholms dövas pensionärsförening vid årsmötet i år.

Under Osvalds 58-åriga arbete i dövas organisationers tjänst har han varit sekreterare i IK Hephata, Stockholms dövas förening och Nordiska dövas idrottsförbund. I många år var han sekreterare och sedermera ordförande i Sveriges Dövas Idrottsförbund, vars hedersordförande han ännu är. Osvald var ledamot i Comité International des Sports de Sourds 46-67 och generalsekreterare 67-73, därtill ledamot i SDR och kyrkonämnden för döva.

Han var Sveriges första döva kyrkvård och han är även hedersledamot i Stockholms dövas förening och IK Hephata.

1968 erhöll han Patriotiska sällskapets medalj i samband med Stockholms dövas förenings 100-årsjubileum.

KRUTHMEDALJ Nr 4

Åsa Hammar har en lång lärargärning på sin meritlista. Med en gedigen akademisk utbildning har hon tjänstgjort som lärare på Askovs Höjskole i Danmark, varit lärare vid SID sommarkurser för svenskar i Oxford och i olika skolor i Stockholm, däribland Manillaskolan där hon även arbetat som studierektor och senare rektor.

Åsa Hammar har även arbetat som konsult för hörsel- och talskadade och i projektet "Diagnostisering och undervisning för blinda och / eller döva utvecklingsstörda" vid Skolöverstyrelsen. Hon har haft SIDA-uppdrag rörande specialundervisningen i Portugal och dövundervisningen på Sri Lanka.

Hon har varit konsult vid elevvårdsbyrån på SÖ och avdelningsdirektör vid Statens institut för läro-medelsinformation. Hon var biträdande sekreterare vid utredningen om integration av handikappade elever i det allmänna skolväsendet. Åsa har dessutom hunnit med att vara huvudredaktör för Nordisk Tidskrift för dövundervisning.

Efter pensioneringen har Åsa varit SÖ behjälplig vid utarbetande av material om dövas tvåspråkighet. Hon studerar kulturhistoria vid Universitetet och har i det sammanhanget skrivit om Per Aron Borg. Hon är dessutom kassör i handikapphisto-riska föreningen och ordförande för HCK:s Stockholmsavdelning.